

سرطان چیست؟

سلول واحد اساسی و ساختمانی حیات همانند کیسه ای است حاوی پروتئین ها، اسیدهای چرب، کربوهیدراتها و ماده حیات به نام دی ان ای (DNA) قابلیت رشد، تکثیر و همانند سازی از ویژگی های سلول های زنده است. ساختار ژنتیکی هر سلول سرعت رشد، تقسیم و زمان مرگ آن را تعیین می کند. در حالت طبیعی، جایگزینی سلول های فرسوده با سلول های جوان از یک برنامه منظم تبعیت می کنند و فرآیند رشد و تجدید سلولی به طور ثابت در بدن اتفاق می افتد.

سرطان نوعی بیماری است که در آن سلولها توانایی تقسیم و رشد عادی خود را از دست می دهند و این موضوع منجر به تسخیر، تخریب و فاسد شدن بافت های سالم می شود. از اجتماع این سلول های سرطانی و تخریب سلول های بافت های سالم توده ای به نام تومور ایجاد می شود. اگر تومور به لایه ای محدود ختم شود و به سایر بافتها و ارگانها سرایت نکند تومور خوش خیم (غیر سرطانی) است و اگر تومور گسترده شده یا به طور بالقوه قابلیت پخش دن و احاطه کردن سایر بافتها و ارگانها را داشته باشد بدخیم یا (سرطانی) نامیده می شود. برخی از اشکال سرطان خاصیت تهاجمی پیدا کرده و به سایر بافت های بدن، عمدتاً از

طریق خون و لنف، سرایت می کنند و تومورهای جدیدی را ایجاد می کنند.

حقایق در رابطه با سرطان

سالانه بیش از 10 میلیون نفر در جهان به سرطان مبتلا شده که 6 میلیون نفر آنها می میرند (تا سال 2000 میلادی)، پیش بینی می شود که تعداد ابتلا به سرطان تا سال 2020 میلادی به 15 میلیون نفر در سال برسد، هم اکنون سرطان در کشورهای پیشرفته دومین علت مرگ و میر و در کشورهای جهان سوم سومین علت مرگ و میر می باشد (اولین علت بیماریهای قلب و عروق و سومین علت حوادث و سوانح جاده ای است)

بیش از 100 نوع سرطان شناسایی شده است و این سرطان ها در هر قسمتی از بدن می توانند تظاهر پیدا کنند.

❖ 5 سرطان شایع و کشنده در مردان در سراسر

جهان عبارتند از ریه، معده، کبد، روده ای- مقعدی و مری

❖ 5 سرطان شایع و کشنده در زنان به ترتیب

عبارتند از سرطان سینه، ریه، معده، روده ای- مقعدی و دهانه رحم.

❖ مصرف دخانیات بزرگترین و تنها عامل قابل پیشگیری از سرطان ها در جهان می باشد.

❖ یک پنجم کل سرطان های سراسر جهان با یک عفونت مزمن ارتباط دارد برای مثال ویروس پاپیلوماهای انسانی که باعث سرطان دهانه رحم می شود (HPV) و ویروس هیپاتیت B که باعث سرطان کبد می شود.

❖ یک سوم کانسرها با تشخیص در مراحل اولیه و درمان کافی، قابل درمان می باشند.

❖ 40٪ سرطان ها عمدتاً بوسیله عدم مصرف دخانیات، داشتن تغذیه سالم، انجام فعالیت بدنی و پیشگیری از عفونت هایی که ممکن است منجر به سرطان شوند، قابل پیشگیری هستند.

رشد سرطانی یا بدخیم زمانی اتفاق می افتد که:

✚ برخی از سلول ها به طور غیرقابل کنترل شروع به تکثیر کنند.

✚ بخش هایی که به طور طبیعی عهده دار دفاع از بدن هستند مانند سیستم ایمنی بدن قادر به پیشگیری از تقسیم بی رویه سلولی نباشند.

✚ تعداد از سلول های غیرطبیعی از نظر اندازه بزرگ و بزرگتر شوند.

انواع سرطان ها

1- کارسینوم: شامل سرطان سلول هایی است که سازنده

پوست (مثل سرطان پوست) یا پوشاننده لایه داخلی

اعضا (مثل سرطان ریه) و یا سازنده غدد (مثل سرطان

پستان) هستند.

مرکز آموزشی درمانی امین

سرطان چیست؟

خون یا سرطان پستان که با معاینه شخصی و ماموگرافی می توانند غربالگری و تشخیص داده شوند و سرطان گوارش با کلونوسکوپی

درمان سرطان

هر نوع سرطان دارای عوامل، مشخصات و همچنین درمان خاص خود می باشد اما روش های اصلی درمان تمام سرطان ها عبارتند از:

1) جراحی (2) رادیوتراپی (3) شیمی درمانی (4) هورمون درمانی (5) ژن درمانی

2- سارکوم: این دسته شامل سرطان هایی است که از بافت همبند مثل غضروف، استخوان و ماهیچه منشأ می گیرند.

3- لوسمی و لنفوم ها: شامل سرطان هایی است که از سلول های تشکیل دهنده خون و سلول های ایمنی منشأ می گیرند.

در صورت وجود موارد زیر به پزشک مراجعه نمایید:

- ✚ ترشح غیر طبیعی واژینال یا خونریزی به صورت طولانی مدت در سیکل های ماهیانه
- ✚ وجود غده یا سفتی در سینه یا سایر نقاط بدن
- ✚ زخم پوستی که به سادگی بهبود پیدا نکند.
- ✚ تغییراتی در نحوه فعالیت عادی روده یا مثانه
- ✚ خشونت صدا یا سرفته ممتد در سالمندان
- ✚ سوء هاضمه یا اشکال در بلع
- ✚ تغییر واضح در اندازه یا ساختار زگیل یا خال
- ✚ درد دائمی یا احساس مشکلی در ناحیه شکم
- ✚ خستگی غیر قابل توجیه و یا کاهش وزن مساوی یا بیشتر از 10% از وزن بدن در یک دوره 3 تا 6 ماهه.
- ✚ تب غیر قابل توجیه.

قبل از بروز علائم بیماری سرطان، انواعی از آن توسط تستهای غربالگری قابل تشخیص هستند. با انجام این تستها می توان قبل از بروز علائم و بیماری را تشخیص داد. مانند سرطان دهانه رحم که با آزمایش پاپ اسمیر، سرطان پروستات که با اندازه گیری فاکتوری به نام PSA در

شناسنامه پمفلت آموزشی	
موضوع	سرطان چیست؟
تهیه کننده	واحد آموزش سلامت
تأیید کننده علمی	خانم دکتر پورعجم
سمت	متخصص داخلی
تاریخ تهیه	1400
تاریخ بازنگری	1402-1403
نوبت بازنگری	دوم PE-CAN-01

منابع: سایت ویکی پدیا و برونر و سودارث

جهت استفاده از مطالب آموزشی به سایت بیمارستان مراجعه نمایید. www.amin.mui.ac.ir